

Nærings- og handelsdepartementet
Postboks 8014 DEP
0032 Oslo

Vår ref: ERS 26. januar 2011

Høring vedrørende evaluering av Innovasjon Norge

Vi viser til Nærings- og handelsdepartementets brev 22. september vedrørende høring av evalueringen av Innovasjon Norge.

Det er de siste årene gjennomført en rekke evalueringer av virkemidler for innovasjon og FoU i Norge og i andre land. Det er også solid dokumentert at virkemidlene i Norge utløser mer innsats – og på sikt gir samfunnsøkonomisk avkastning. Vi mener også at staten bør ta i bruk virkemidler for å stimulere næringsutvikling i hele landet. Vår vurdering er at det er nødvendig å betrakte helheten i virkemiddelapparatet og samspillet mellom ulike ordninger. Dette er av særlig betydning for støtten som gis forskning og innovasjon, hvor det nå er ulike aktører som bedriftene forholder seg til. Her mener vi at evalueringen av Innovasjon Norge i liten grad bidrar til å gi et grunnlag for å vurdere videre utvikling av det norske virkemiddelapparatet. Evalueringen av Innovasjon Norge bør ses i sammenheng med evalueringen av Forskningsrådet, og det bør ikke trekkes konklusjoner om utformingen av virkemiddelapparatet basert alene på evalueringen av Innovasjon Norge.

Bare rundt halvparten av prosjektene som mottar støtte fra Innovasjon Norge har som mål å bidra til innovasjon. Evalueringen peker også på at innovasjonshøyden er lav i mange av disse prosjektene. Virkemidler som har stor innovasjonshøyde kjennetegnes av å ha et beskjedent omfang. Vi er enig i det som fremkommer i evalueringen om at en større andel av virkemidlene til Innovasjon Norge bør støtte prosjekter hvor innovasjon og det å nå frem i internasjonale markeder er målet. For disse virkemidlene bør også kriteriene for tildeling av midler være mer enhetlige og nøytrale i forhold til hvor virksomhet drives i landet. Tilbakemeldinger vi har fått viser at det er særlig behov for støtte i tidlig fase i utvikling og vurdering av ideer, konsepter og prototyper.

Evalueringen konkluderer at det ikke er behov for endringer i organiseringen i Innovasjon Norge. Vi mener dette ikke kan leses ut av det som evalueringen viser. Isteden fremstår Innovasjon Norge gjennom evalueringen med en fragmentert eierstyring, uklar finansiering og med en svært heterogen og kompleks

www.tekna.no

Org.nr.: 971 420 782
MVA

organisasjon. De ulike målene for organisasjonen og de mange og ulike virkemidlene skaper også utfordringer. Behovsmotivert forskning og innovasjon og distriktshensyn er viktige mål hver for seg. Men disse målområdene kan stå i direkte motsetning til hverandre, slik at det kan være risiko for at virksomhet innenfor de ulike målområdene kan forstyrre hverandre. I tillegg kan det være vanskelig å etablere åpenhet som kan gi forståelse i den politiske offentligheten om hva som faktisk oppnås gjennom de ulike virkemidlene og på ulike målområder. Evalueringen viser heller ikke i nevneverdig grad hvordan samspillet er mellom Innovasjon Norge og andre aktører i virkemiddelapparatet, Forskningsrådet, ulike fond og SIVA. Det bør derfor ikke trekkes konklusjoner vedrørende organisering av Innovasjon Norge på bakgrunn av evalueringen som her er gjennomført.

Virkemidlene som forvaltes i Innovasjon Norge bør så langt som mulig ta utgangspunkt i bedriftenes behov, og være oversiktlige og enkelt tilgjengelige for bedriftene og brukerne. Som antydnet i evalueringen, bør det vurderes om enkelte ordninger bør slås sammen. Det bør også utvises forsiktighet i etablering av nye programmer og tilskuddsordninger, og heller vurderes om eksisterende bør utvikles videre for å realisere eventuelle endrede målsetninger. Hvor virkemidler er plassert bør være av mindre betydning enn hvordan de virker. Igjen er det her vanskelig å konkludere om dagens løsning er god, fordi Innovasjon Norges virkemidler i liten grad er betraktet i sammenheng med andre virkemidler i Forskningsrådet og andre steder.

Norge deltar fullt ut i EU programmer som EUs rammeprogram for konkurransevne og innovasjon (CIP) og EUs 7. rammeprogram for forskning. Utviklingen innenfor det europeiske samarbeidet er at stadig flere nasjonale virkemidler åpnes for utenlandske søkere. Vår vurdering er at en evaluering av Innovasjon Norges rolle og aktiviteter, også burde se på samspillet med Norges deltakelse i det europeiske samarbeidet innenfor forskning og innovasjon.

I evalueringen fremgår at Innovasjon Norge har en underutviklet rolle som politisk pådriver og som kunnskapsleverandør. Vi oppfatter at Innovasjon Norge har ansatte med betydelig kompetanse, men at det gis for lite rom for at organisasjonen kan arbeide med å etablere et godt faglig grunnlag for å gi råd om utvikling av virkemidler.

Evalueringen viser til at "Innovasjon Norge med stor sannsynlighet bidrar til økt verdiskaping i Norge". Vi mener at denne konklusjonen ikke kan leses ut av evalueringen:

- Det er ikke gjennomført noen analyse av om det spiller noen rolle for likeartede bedrifter om de mottar støtte eller ikke
- Det er ikke gjennomført noen analyse av om atferden til bedrifter varierer avhengig av om de mottar støtte fra andre enn Innovasjon Norge – noe som er tilfelle for mange av bedriftene som har FoU- eller innovasjonsprosjekter.
- Intervjuundersøkelsen av bedrifter som har mottatt støtte har en svarprosent på 18 %. Uavhengig av om disse bedriftene er fordelt på næringer og geografi som populasjonen av bedrifter i Norge, mener vi en slik svarprosent gjør det umulig å konkludere.

- I evalueringen gjøres det en vurdering av addisjonalitet ut fra svar på spørreundersøkelse fra bedrifter i det de har mottatt støtte. I stedet for spørsmål til enkeltbedrifter som mottar støtte hvert år, burde bedriftene blitt fulgt over et lengre tidsrom. Ut fra evalueringen forstår vi at et slikt materiale finnes men ikke er redegjort for

Tidligere evalueringer av norsk innovasjonspolitikkk har konkludert med at en vesentlig utfordring er at det mangler en langsiktig, forpliktende politikk som også gir føringer på utformingen av virkemidler. Dette mener vi er av stor betydning, samtidig som det bør skapes forutsetninger for mer samordning mellom ulike aktører som gir støtte til forskning og innovasjon. Til en viss grad finner vi støtte for slike synspunkter også i denne evalueringen, men mener dette ville vært mer fremtredende hvis mandatet for evalueringen i større grad var knyttet til helheten i virkemiddelapparatet for innovasjon.

Med vennlig hilsen

Tekna

Kenneth Stien
generalsekretær